

Publiczne Przedszkole nr 20
44-330 Jastrzębie-Zdrój
ul. B. Czecha 8B
tel. 32 4762266 REGON 272001069
NIP 633-20-27-771

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W PUBLICZNYM PRZEDSZKOLU NR 20 W JASTRZĘBIU - ZDROJU

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH W PUBLICZNYM PRZEDSZKOLU NR 20 W JASTRZĘBIU – ZDROJU

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Publicznego Przedszkola nr 20 w Jastrzębiu - Zdroju jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Pracownik Przedszkola nr 20 traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Pracownik placówki, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych Przedszkola nr 20 oraz swoich kompetencji.

Podstawy prawne:

1. Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1987 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 z późn. poz. 483 z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1359).
3. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606)
4. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606)
5. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.)
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249).
7. Dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 z późn. zm.)
8. Ustawa dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1375 z późn. zm.)
9. Ustawa dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 z późn. zm.) – art. 23 i 24.
10. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.)
11. Ustawa z dnia 13 maja 2016 roku o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 152).
12. Ustawa z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1709).
13. Ustawa z dnia 29 listopada 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249). – art. 12 i 12 a.
14. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1375) – art. 304.
15. Ochrona danych osobowych - podstawa prawna:
 - a) Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych;
 - b) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (Unii Europejskiej) 2016 /679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych);
 - c) Ochrona wizerunku dziecka - podstawa prawna;
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).
16. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (przepisy art 23-24).
17. Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (art. 81).

ROZDZIAŁ I

OBJAŚNIENIA TERMINÓW

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1.

1. Ilekroć mowa o:

- 1) przedszkolu - należy przez to rozumieć Publiczne Przedszkole Nr 20 w Jastrzębiu- Zdroju;
- 2) dyrektorze - należy przez to rozumieć dyrektora Publicznego Przedszkola Nr 20 w Jastrzębiu- Zdroju;
- 3) dziecku/małoletnim - należy przez to rozumieć wychowanka przedszkola;
- 4) krzywdzeniu dziecka - należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbanie;
- 5) personelu - należy przez to rozumieć każdego pracownika przedszkola bez względu na formę zatrudnienia, współpracownika przedszkola, stażystę, wolontariusza, praktykanta lub inną osobę, która z racji pełnionej funkcji lub zadań w przedszkolu ma (nawet potencjalny) kontakt z dziećmi;
- 6) rodzicu/opiekunie dziecka - należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentowania dziecka, w szczególności jego rodzica, opiekuna prawnego, ale także rodzica zastępczego, który został odpowiednio umocowany prawnie do podejmowania czynności w sprawach dziecka;
- 7) zgodzie rodzica dziecka – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny;
- 8) standardach - należy przez to rozumieć normy określające podstawowe wymagania jakie musi spełnić przedszkole;
- 9) koordynatorze ds. standardów ochrony małoletnich – należy przez to rozumieć osobę powołaną zarządzeniem dyrektora do sprawowania nadzoru nad realizacją „Standardów ochrony małoletnich” w przedszkolu, zgodnie z kompetencjami zawartymi w niniejszym dokumencie;
- 10) interwencji prawnej - należy przez to rozumieć zawiadomienie policji lub prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka lub zawiadomienie właściwego sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich o zagrożeniu dobra dziecka;
- 11) interwencji kryzysowej - należy przez to rozumieć kompleks specjalistycznych działań, głównie o charakterze psychologicznym, powiązanych z innymi, np. socjalnymi, prawnymi, medycznymi na rzecz dzieci oraz rodzin znajdujących się w sytuacji grożącej kryzysem, w kryzysie lub przewlekłych stanach kryzysowych.
- 12) danych osobowych dziecka – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

§ 2.

Standardy ochrony małoletnich to zasady dotyczące zabezpieczenia dzieci przed wszelkimi formami krzywdzenia, zaniedbania, wykorzystania czy przemocy.

1. Standardy ochrony dzieci określają:

- 1) zasady zapewniające bezpieczne relacje między dzieckiem a personelem przedszkola lub, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec dzieci;
- 2) zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu dziecka;

- 3) procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”;
 - 4) zasady przeglądu i aktualizacji standardów;
 - 5) zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu przedszkola do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności;
 - 6) zasady i sposób udostępniania opiekunom oraz dzieciom standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania;
 - 7) osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających dziecku i udzielenie mu wsparcia;
 - 8) sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru dziecka;
 - 9) wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między dziećmi, a w szczególności zachowania niedozwolone;
 - 10) zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet;
 - 11) procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie;
 - 12) zasady ustalania planu wsparcia dziecka po ujawnieniu krzywdzenia.
2. W standardach uwzględnia się sytuację dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
 3. Standardy sporządza się, mając na względzie konieczność ich zrozumienia przez dzieci.
 4. Przedszkole raz w roku ma obowiązek dokonywać udokumentowanej oceny standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.
 5. Przedszkole udostępnia standardy na swojej stronie internetowej oraz wywiesza w widocznym miejscu w swoim lokalu, w wersji pełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla dzieci. Wersja skrócona zawiera tylko informacje istotne dla dzieci.

§ 3.

Przedszkole ustala następujące standardy ochrony dzieci:

- 1) Polityka - Przedszkole ustanowiło i wprowadziło w życie zasady ochrony dzieci przed krzywdzeniem;
- 2) Personel - Przedszkole monitoruje, edukuje i angażuje swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci;
- 3) Procedury - W przedszkolu funkcjonują zasady ochrony dzieci przed krzywdzeniem oraz procedury zgłaszania podejrzenia i podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka;
- 4) Monitoring - Przedszkole monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi standardami ochrony dzieci.

§ 4.

Standardy oznaczają:

- 1) Standard „Polityka” oznacza, że:
 - a) dyrektor przedszkola zatwierdził dokument „Standardy ochrony małych dzieci”, odpowiada za ich wdrażanie i nadzorowanie;
 - b) Polityka jest realizacją wszystkich ustalonych dla przedszkola standardów;
 - c) W „Standardach ochrony małych dzieci” jasno i kompleksowo określono zasady i procedury obowiązujące w przedszkolu, których celem jest ochrona dzieci przed krzywdzeniem;

- d) „Standardy ochrony małych dzieci” dotyczą całego zatrudnionego personelu bez względu na formę zatrudnienia oraz osoby współpracujące z przedszkolem i mające przedszkole nr 20 kontakt z dziećmi;
- e) dyrektor przedszkola wyznaczył osobę odpowiedzialną za wdrażanie dokumentu oraz jej zadania;
- f) „Standardy ochrony małych dzieci” są opublikowane i szeroko promowane wśród personelu, rodziców i dzieci.
- 2) Standard „Personel” oznacza, że:
- a) w ramach rekrutacji członków personelu pracujących z dziećmi prowadzona jest ocena przygotowania kandydatów do pracy z dziećmi oraz ich kompetencje;
- b) przedszkole pozyskuje na temat personelu dane z Rejestru Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym oraz informacje z Krajowego Rejestru Karnego i odpowiednio do potrzeb z rejestrów karalności państw trzecich w zakresie określonych przestępstw lub w przypadkach prawem wskazanym oświadczenia o niekaralności;
- c) określone są zasady bezpiecznych relacji całego personelu przedszkola z dziećmi, w tym wskazujące, jakie zachowania w przedszkolu są niedozwolone, a jakie pożądane w kontakcie z dzieckiem;
- d) personel wdraża i nadzoruje zasady bezpiecznych relacji dziecko-dziecko;
- e) przedszkole zapewnia swoim pracownikom podstawową edukację na temat ochrony dzieci przed krzywdzeniem i pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia, w zakresie: - rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci, - procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia dziecka, - odpowiedzialności prawnej personelu dotyczącej obowiązku podejmowania interwencji, - procedury „Niebieskiej Karty”;
- f) cały personel pedagogiczny przedszkola pracujący z dziećmi i ich opiekunami jest przygotowany, posiada materiały i środki oraz podejmuje działania na rzecz edukacji: - dzieci na temat praw dziecka oraz ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem, - opiekunów dzieci na temat praw dziecka, wychowania dzieci bez przemocy oraz chronienia ich przed przemocą i wykorzystywaniem,
- 3) Standard „Procedury” oznacza, że:
- a) przedszkole wypracowało zasady ochrony dzieci przed krzywdzeniem;
- b) przedszkole wypracowało procedury, które określają, jakie działania należy podjąć w sytuacji krzywdzenia dziecka lub posiadania informacji na ten temat oraz w sytuacji zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony personelu, opiekunów, rówieśników i osób obcych;
- c) ustalono osobę odpowiedzialną za przyjmowanie i dokumentowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających dziecku oraz składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka, w tym osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskiej Karty”;
- d) w przedszkolu ustalono osoby odpowiedzialne za udzielanie poszkodowanym dzieciom odpowiedniego wsparcia oraz sposób dokumentowania tych czynności;
- e) w przedszkolu wyeksponowane są informacje dla dzieci na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania.
- 4) Standard „Monitoring” oznacza, że:
- a) „Standardy ochrony małych dzieci” są analizowane raz w roku, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji będących zagrożeniem bezpieczeństwa dzieci, oraz w miarę potrzeb aktualizowane i doskonalone;
- b) analizy „Standardów ochrony małych dzieci” dokonuje powołany przez dyrektora zespół ds. standardów ochrony dzieci składający się z przedstawicieli pracowników pedagogicznych, w tym specjalistów i niepedagogicznych oraz opiekunów dzieci.
- c) dokonując analizy uwzględnia się głos dzieci;
- d) zespół ds. standardów ochrony dzieci przygotowuje krótki raport zawierający wnioski i rekomendacje dotyczące doskonalenia działań na rzecz ochrony dzieci przed krzywdzeniem i przedstawia dokument dyrektorowi przedszkola; e) w miarę potrzeb zespół w uzgodnieniu z dyrektorem dokonuje zmian w „Standardach ochrony małych dzieci”.

§ 5.

Wdrażanie, monitorowanie i aktualizacja standardów ochrony dzieci.

1. Strategia wdrożeniowa standardów to proces obejmujący następujące elementy:

- 1) powołanie przez dyrektora przedszkola zespołu ds. standardów ochrony dzieci składającego się z przedstawicieli nauczycieli, specjalistów, w tym psychologa, pracowników niepedagogicznych i opiekunów dzieci. Zadaniem zespołu jest opracowanie dokumentu „Standardy ochrony małoletnich”;
- 2) wdrożenie całego dokumentu „Standardy ochrony małoletnich” poprzez wydanie odpowiedniego zarządzenia dyrektora zobowiązującego do zapoznania się z tym dokumentem i bezwzględnego stosowania przez personel i wszystkie osoby mające kontakt z dziećmi;
- 3) przygotowanie personelu do stosowania zasad i procedur zawartych w dokumencie „Standardy ochrony małoletnich”;
- 5) upowszechnianie „Standardów ochrony małoletnich”;
- 6) realizacja w codziennej praktyce zasad i procedur ustalonych w „Standardach ochrony małoletnich”;
- 7) okresowa analiza realizacji „Standardów ochrony małoletnich” oraz w miarę potrzeb modyfikacja działań.

§ 6.

1. Za przygotowanie personelu do stosowania standardów oraz zasad i procedur opisanych w „Standardach ochrony małoletnich” odpowiada wyznaczona przez dyrektora osoba tj. koordynator ds. standardów ochrony dzieci.

2. Koordynator ds. standardów ochrony dzieci odpowiada za nadzór nad realizacją zasad i procedur ustalonych w „Standardach ochrony małoletnich”, w tym działania interwencyjne.

3. Osoba, o której mowa w ust. 1 otrzymuje od dyrektora pisemną informację o przydzielonych zadaniach. Do zadań koordynatora ds. standardów ochrony dzieci należą:

- 1) przekazanie wszystkim osobom należącym do personelu przedszkola treści „Standardów ochrony małoletnich”;
- 2) zapoznawanie na bieżąco osób współpracujących z przedszkolem i mających kontakt z dziećmi z treścią „Standardów ochrony małoletnich”;
- 3) zebranie indywidualnych oświadczeń o zapoznaniu i stosowaniu zapisów „Standardów ochrony małoletnich” od wszystkich osób, o których mowa w ust. 3 pkt. 1 i 2. Treść oświadczenia stanowi załącznik nr 2;
- 4) przeprowadzenie szkoleń i warsztatów dla personelu na temat praktycznego stosowania zasad i procedur opisanych w zasadach polityki ochrony dzieci, a w szczególności:
 - a) poprawnych relacji personel-dziecko i dziecko-dziecko,
 - b) rozpoznawania czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia dzieci,
 - c) zasad i procedur podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia lub faktu krzywdzenia dziecka;
- 5) udzielanie konsultacji i porad personelowi przedszkola w sytuacjach wątpliwości i problemów w stosowaniu ustalonych zasad i procedur;
- 6) przyjmowanie zgłoszeń o podejrzeniu krzywdzenia dziecka i podejmowanie działań interwencyjnych zgodnie z „Standardami ochrony małoletnich”;
- 7) przygotowanie i przedstawienie dyrektorowi informacji o realizacji swoich zadań do końca każdego roku szkolnego
- 8) udział w pracach zespołu ds. standardów ochrony dzieci;
- 9) prowadzenie dokumentacji takiej jak:
 - a) zbiór oświadczeń personelu przedszkola i osób mających kontakt z dziećmi o znajomości i stosowaniu „Standardów ochrony małoletnich”,
 - b) plany szkoleń i listy obecności na szkoleniach,
 - c) rejestr porad i konsultacji dla personelu,

- d) dokumentacja prowadzenia interwencji z wykorzystaniem załączników nr 3 i nr 4,
- e) informacja o realizacji zadań.

§ 7.

Monitorowanie.

1. Wdrażanie działań dotyczących „Standardów ochrony małoletnich” podlega okresowej analizie i w miarę potrzeb modyfikacji.
2. Za monitorowanie oraz analizę wdrażania „Standardów ochrony małoletnich” odpowiada powołany przez dyrektora zespół ds. standardów, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 1.
3. Zespół przeprowadza wśród personelu i rodziców ankietę monitorującą poziom realizacji standardów ochrony małoletnich. Wzór ankiety stanowi załącznik nr 5.
4. Zespół dokonuje opracowania wypełnionych ankiet i sporządza na tej podstawie raport z monitoringu zawierający wnioski i rekomendacje, który przekazuje dyrektorowi do końca każdego roku szkolnego.
5. Zespół, po uzgodnieniu z dyrektorem wprowadza do „Standardów ochrony małoletnich” niezbędne zmiany w terminie 14 dni od oddania dyrektorowi raportu.

Zbiór zasad i procedur

ROZDZIAŁ II

Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu przedszkola

§ 8.

1. Przedszkole w toku rekrutacji pozyskuje niezbędne dane osobowe personelu oraz informację o miejscu zamieszkania, w tym osób pracujących na podstawie umowy zlecenie oraz wolontariuszy, stażystów, praktykantów, także osób, które wykonują inne zadania w przedszkolu tak, by móc sprawdzić ich w rejestrach, o których mowa w ust. 3.
2. W ramach rekrutacji członków personelu pracujących z dziećmi prowadzona jest ocena przygotowania kandydatów do pracy z dziećmi, w tym kwalifikacje odpowiednie do zajmowanego stanowiska lub kompetencje i uprawnienia do realizacji innych zadań.
3. Przedszkole uzyskuje o każdym członku personelu dane z Rejestru Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym oraz informacje z Krajowego Rejestru Karnego i ewentualnie rejestrów karalności państw trzecich w zakresie określonych przestępstw (lub odpowiadających im czynów zabronionych w przepisach prawa obcego) lub w przypadkach prawem wskazanych oświadczenia o niekaralności.
4. W przypadku osób takich jak np. fotograf, kamerzysta, członkowie grupy teatralnej firma zakład, który deleguje pracowników do wykonania tych prac na terenie przedszkola może w uzgodnieniu z dyrektorem wystawić pisemne oświadczenie, iż te osoby były sprawdzone w rejestrach, o których mowa w ust. 3 i mogą wykonywać powierzone im zadania.

ROZDZIAŁ III

Zasady bezpiecznej relacji personel – dziecko

§ 9.

1. W przedszkolu dyrektor powierza dzieci bezpośredniej opiece nauczycieli, których wspiera w tym zakresie pozostały personel.

2. Zasady bezpiecznych relacji personelu z małoletnimi obowiązują wszystkich pracowników, praktykantów, wolontariuszy oraz inne osoby dopuszczone do zajęć i kontaktów z małoletnimi.
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy Przedszkola podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania pomocy.
4. Pracownicy Przedszkola w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci, dbają o bezpieczeństwo dzieci, monitorują ich sytuację i dobrostan.
5. Pracownicy znają i stosują zasady bezpiecznych relacji między małoletnim a personelem ustalone w przedszkolu.

§ 10.

1. Personel traktuje dzieci z szacunkiem oraz uwzględnia ich godność i indywidualne potrzeby.
2. Personel traktuje dzieci równo bez względu na ich płeć, sprawność lub niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
3. W przedszkolu przestrzegana jest konwencja o prawach dziecka. Przedszkole uznaje, iż dziecko wymaga specjalnej opieki i ochrony ze strony dorosłych, w tym personelu przedszkola. Dziecko ma niepodważalne prawa, które mają mu zapewnić odpowiednie warunki życia, rozwój osobowości i samorealizacji.

Personel przedszkola dba, aby respektowany były prawa dzieci do:

- 1) bezpiecznych i higienicznych warunków;
- 2) korzystania z posiłków i zaspokajania łaknienia;
- 3) poszanowania ich godności osobistej i nietykalności;
- 4) akceptacji i szacunku;
- 5) zabawy jako podstawowej formy aktywności;
- 6) właściwie zorganizowanego procesu opieki, wychowania oraz nauczania-uczenia się zgodnie z indywidualnymi potrzebami i możliwościami;
- 7) wyrażania własnych myśli, pragnień i potrzeb;
- 8) aktywności i wyrażania swoich inwencji twórczych;
- 9) bezkonfliktowego rozwiązywania problemów;
- 10) pozytywnego wzmocnienia przez dorosłych;
- 11) spokoju i wypoczynku;
- 12) ochrony przed wszelkimi formami wyrażania przemocy fizycznej bądź psychicznej;
- 13) życzliwego i podmiotowego traktowania w procesie wspomaganego rozwoju i edukacji;
- 14) korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- 15) jasnego przekazu komunikatów i oczekiwań oraz czytelnych zasad.

4. Przedszkole pomaga zrozumieć, że funkcjonowanie w grupie przedszkolnej to prawa, ale także obowiązki.

Dzieci mają obowiązek:

- 1) przestrzegać zawartych umów dotyczących sposobu zachowania, w tym zasad bezpieczeństwa;
- 2) słuchać i reagować na polecenia nauczyciela;
- 3) szanować mienie przedszkola;
- 4) zachowywać porządek i czystość;
- 5) zgodnie współdziałać w zespole;
- 6) szanować prawa innych, w tym do zabawy;
- 7) szanować wytwory pracy innych;
- 8) stosować formy grzecznościowe;
- 9) akceptować indywidualność każdego dziecka, w tym dziecka niepełnosprawnego;
- 10) przestrzegać zakazu opuszczania sali bez zgody nauczyciela lub innych osób dorosłych;
- 11) polubownie rozwiązywać konflikty;
- 12) dbać o swój wygląd;